

TIL VA ADABIYOT

TA'LIMI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI
VAZIRLIGINING ILMIY-METODIK JURNALI

1991-yildan
chiqa boshlagan

2024-yil. 7-son

ISSN 2010-5584

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ
ЖУРНАЛ МИНИСТЕРСТВА
ДОШКОЛЬНОГО И
ШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

Я ПРЕПОДАВАНИЕ
ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ

LANGUAGE AND LITERATURE
TEACHING

SCIENTIFIC-METHODOLOGICAL JOURNAL OF THE MINISTRY
OF PRESCHOOL AND SCHOOL EDUCATION
OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

til_adabiyot@umail.uz www.tilvaadabiyot.uz til_adabiyot@umail.uz www.tilvaadabiyot.uz til_adabiyot@umail.uz www.tilvaadabiyot.uz til_adabiyot@umail.uz www.tilvaadabiyot.uz

BU YIL RESPUBLIKA MIQYOSIDA PREZIDENT MAKTABLARIGA BIR O'QUVCHI O'RNIGA
O'RTACHA 185 NAFAR, IJOD MAKTABLARIGA 15 NAFAR TALABGOR TO'G'RI KELDI.

Ushbu sonda

ADABIY TAQVIM

Yoniq so'z yolqini.
Professor Qozoqboy
Yo'ldosh portretiga
bir nazar

3
bet

DOLZARB MAVZU

O'zbek tilining asosiy
imlo qoidalarini
mukammallashtirish
xususida ba'zi
mulohazalar

7
bet

METODIK TAVSIYA

O'zbek tili
darslarida Rufat
Risqiyevning hayoti
va faoliyatini
o'qitish metodikasi

18
bet

TADQIQOT

"Oltun yorug'"
asaridagi holat
fe'llari semantikasi

40
bet

IZ OPIYA PREPODAVATELYA

Изучение лексики
интерактивными
методами для
развития речи

49
bet

TIL VA ADABIYOT

TA'LIMI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI
VAZIRLIGINING ILMIY-METODIK JURNALI

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ
ЖУРНАЛ МИНИСТЕРСТВА
ДОШКОЛЬНОГО И
ШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

Я ПРЕПОДАВАНИЕ ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ

LANGUAGE AND LITERATURE TEACHING

SCIENTIFIC-METHODOLOGICAL JOURNAL OF THE
MINISTRY OF PRESCHOOL AND SCHOOL EDUCATION
OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

O'zbekiston
Matbuot va axborot
agentligida 2014-
yil 19-dekabrda
0055-raqam bilan
qayta ro'yxatga
olingan
2024-yil. 7-son

Tahrir hay'ati:

Hilola UMAROVA
Farhod BOQIYEV
Qozoqboy YO'LDOSHEV
Nizomiddin MAHMUDOV
Jabbor ESHONQULOV
Abdurahim NOSIROV
Bahodir JOVLIYEV
Yorqinjon ODILOV
Valijon QODIROV
Tolib ENAZAROV
Ravshan JOMONOV
Nilufar NAMOZOVA
Sanobar TO'LAGANOVA
Yo'ldosh RAHMATOV
Anatoliy LIXODZIYEVSKIY
Elvina ALIYEVA
Qodirjon NOSIROV
Bekkenbauer REYMOV
Yuliya MUSURMANOVA
Bashorat BARRIDDINOVA
Shahnoza TURNIAZOVA
Ra'no ABDUSALOMOVA
To'lqin XOLJO'RAYEV
Xadicha MUHIDDINOVA
Umid XO'JAMQULOV
Shahobiddin RASULOV
(bosh muharrir o'rinbosari)

Bosh muharrir

Farrux JABBOROV

Sahifalovchilar:

Akmal FARMONOV
Gulnoza VALIYEVA

Nashr uchun mas'ullar:

Nilufar NAMOZOVA
Nigora URALOVA
Emma TOROSYAN

Tahririyat manzili:

100011, Toshkent shahri
Navoiy ko'chasi 30-uy.
Telefon: (55) 510-28-44,
(77) 358-57-67
e-mail: til_adabiyot@umail.uz
veb-sayt: www.tilvaadabiyot.uz

Materiallar @TilAdabiyot_bot orqali qabul
qilinadi.

Jurnaldan ko'chirib bosilgan maqolalar "Til
va adabiyot ta'limi"dan olindi, deb izohlanishi
shart.

Jurnalda nashr etilgan maqolalarda mualliflarning tahririyat nuqtayi nazariga muvofiq
kelmaydigan fikr-mulohazalari bo'lishi mumkin.
Mualliflarning ism-familiyasi shaxsini tas-
diqlovchi pasportiga muvofiq yoziladi.

Bosmaxonaga 2024.26.07. da topshirildi. Of-
set usulida chop etildi. Qog'oz bichimi 60x84/8.
Shartli bosma tabog'i 6,0. "Arial" garniturasida.
10, 11 kegl. "Madad oshiyoni" MChJ bosma-
xonasida chop etildi. Manzil: Toshkent shahri
Yakkasaroy tumani Qushbegi ko'chasi 6-uy.
Buyurtma ___ Adadi 4500 nusxa. Bahosi ke-
lishilgan narxda.

TIL VA ADABIYOT

TA'LIMI

Я ПРЕПОДАВАНИЕ ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ
LANGUAGE AND LITERATURE
TEACHING

jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi
Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosati qarori bilan Filologiya hamda Pedagogika
fanlari bo'yicha doktorlik dissertatsiyalari (PhD, DSc) asosiy ilmiy natijalarini
chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashr.

MUNDARIJA

ADABIY TAQVIM

Yoniq so'z yolgini. Professor Qozoqboy Yo'ldosh portretiga bir nazar3

DOLZARB MAVZU

Komil Qarshiyev. O'zbek tilining asosiy imlo qoidalarini mukammallashtirish xususida ba'zi mulohazalar7

ADABIYOTSHUNOSLIK

Guli Tursunpo'latova. Mavzu rang-barangligi va badiiy mahorat10

Hamza Allambergenov, Xotamjon Abdullayev. "Rayxon arab" dostoni qiyosiy tahlili11

Iroda Almadanova. O'zbek hikoyalari shaxs ruhiyatidagi evrilishlar14

METODIK TAVSIYA

Dildoraxon Tulanboyeva. Kimyo yo'nalishi talabalarining ingliz tilidagi kasbiy kompetensiyasini
rivojlantirishga qo'yilgan zamonaviy metodik talablar16

Ro'zmat Ismailov. O'zbek tili darslarida Rufat Risqiyevning hayoti va faoliyatini o'qitish metodikasi18

Rayhon Rasulova. Matn yaratish kompetensiyasini shakllantirish21

Tursunay Yusupova, Umid Hamroyev. Ravish so'z turkumi mavzusini o'rgatishda kognitiv-pragmatik yondashuv22

Yulduz Baxriddinova. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki nutqini o'stirishda folklor namunalariidan
foydalanish usullari24

TILSHUNOSLIK

Gulandom Bakieva, Dildora Mardieva. Theoretical, methodological and practical aspects of teaching speaking skills25

Zafar Dadabayev. Language interference in teaching English27

TAHLIL

Farhod Aliyev. Navoiyning nasriy asarlarida Qur'on oyatlari va hadislarining berilishi29

Munira Isomiddinova. Turizm jurnalistikasi rivojida bosma matbuot - jurnallarning o'rni30

Ozoda Sharipova. Vatandan ayrolik va vatansizlikka munosabat bildirilgan paremalarning lingvokulturologik tadqiqi32

TADQIQOT

Abdurahmon Madaminov. O'zbek tilida gap bo'laklarining yoyilishi va ifodalanish usullari33

Jobir Ismatilloev. Munis ijodida Eltuzarxon madhi36

Muyassar Navruzova. Tibbiy birliklarning nominativ va lingvomadaniy tavsifi38

Nazarbay Kilichov. "Oltun yorug'" asaridagi holat fe'llari semantikasi40

Yo'ldosh Rahmatov. "Devonlu'g' otit turk'" va o'zbek maqolshunosligi44

KICHIK TADQIQOT

Kumush Rajapova. Ona tili darslarida mashq ustida ishlash46

Muzayyana Sobirova. Zamon kategoriyasining substansional tadqiqi47

IZ OYI TA PREPODAVATELYA

Ziyada Aytеноva. Изучение лексики интерактивными методами для развития речи49

В ПОМОЩЬ ПРЕПОДАVATELYO

Zarina Babaeva, Diana Kanataeva. Функциональный подход как способ интенсификации обучения
сочетаемости слов52

ЯЗЫКОЗНАНИЕ

Эльвира Минибаева. Названия восточных должностных лиц в русском языке55

Феруза Мухитдинова, Сонг Янан. Имена собственные на примере рассказа Сергея Довлатова «Старый петух,
запеченный в глине»57

СОПОСТАВИТЕЛЬНОЕ ЯЗЫКОЗНАНИЕ

Наргиза Жабборовва. Сопоставительно-функциональная трактовка лингвокультурных традиционных особенностей
гендерно-вежливых эвфемизмов русского и узбекского языков59

ЗАРУБЕЖНАЯ ЛИТЕРАТУРА

Малика Файзиева. Феномен английского характера в рассказах Фрэнсиса Кинга «Дом» и «Один-ноль»61

НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

Ахтам Сариев. Содержание упражнений и технология их выполнения при обучении учащихся русской речи63

Зилола Рузиева. Аксиологические аспекты русских пословиц, представленные глаголами совершенного и
несовершенного вида65

Замира Ахмадиллаева, Гульчехра Давлятова. Варьирование выразительных средств в ораторской речи68

Барно Абдуллаева. Роль языковой и культурной компетенций в формировании познавательных процессов70

Камила Ахмедова. Национально-культурная специфика русского детского фольклора72

ФОРМЫ ОБУЧЕНИЯ

Матлюба Мирханова. Использование коммуникативного обучения языку на занятиях75

Мадина Шукурова. Дифференцированное обучение76

СВЕТ НЕГАСНУЩИХ ИМЁН

Анатолий Лиходзиевский. «Вера души и сердца...»78

TIL VA ADABIYOT

TA'LIMI

Я ПРЕПОДАВАНИЕ ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ
LANGUAGE AND LITERATURE
TEACHING